MINISTERSTWO TRANSPORTU,
BUDOWNICTWA i GOSPODARKI MORSKIEJ
Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych

Dot. zdarzenia nr: 1270/12

UCHWAŁA

Państwowej Komisji Badania Wypadków Lotniczych, w składzie:

Przewodniczący posiedzenia:	dr inż. Maciej Lasek
Członek Komisji:	dr inż. Michał Cichoń
Członek Komisji:	mgr inż. Jerzy Kędzierski
Członek Komisji:	mgr Tomasz Kuchciński
Członek Komisji:	mgr inż. Robert Ochwat
Członek Komisji:	mgr inż. Ryszard Rutkowski

Po rozpatrzeniu na posiedzeniu w dniu 3 października 2012 r. okoliczności zdarzenia lotniczego z udziałem szybowca SZD 50-3 „Puchacz", które wydarzyło się w dniu 24 września 2012 r., **działając w oparciu o art. 5 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 996/2010** ***w sprawie badania wypadków i incydentów w lotnictwie cywilnym oraz zapobiegania im oraz uchylające dyrektywę 94/56/WE*** (Dz. U. UE. L. z 2010 r., Nr 295, poz. 35), Państwowa Komisja Badania Wypadków Lotniczych uznała informacje przekazane przez użytkownika za wystarczające i podjęła decyzję o zakończeniu badania.

Przebieg i okoliczności zdarzenia:

Pilot szybowcowy wykonał półgodziny treningowy lot żaglowy z szybowiska Bezmiechowa. Po prawidłowo wykonanym manewrze podejścia do lądowania i przyziemieniu, szybowiec zatrzymał się na stoku w pobliżu znaku lądowania. Po zakończonym dobiegu, pilot użył hamulca na koło. Pomimo zaciągniętego hamulca na koło szybowiec zaczął staczać się do tyłu, ślizgając się z zablokowanym kołem podwozia głównego. Pilot próbował wykonać cyrkiel aby zatrzymać ruch szybowca. Po około 30 metrach szybowiec z niewielką prędkością wjechał ogonem w krzaki na obrzeżu lasu. W wyniku zdarzenia uszkodzony został ster kierunku i wysokości oraz statecznik pionowy. Pilot opuścił szybowiec o własnych siłach bez jakichkolwiek obrażeń.

Fot. 1 Widok w kierunku staczania się szybowca po lądowaniu (zdjęcia przekazane przez zgłaszającego).

Fot. 2 Miejsce zderzenia szybowca z drzewami po stoczeniu się ze stoku.

Fot. 3 Widok uszkodzeń szybowca (usterzenie pionowe i pionowe)

Przyczyna wypadku lotniczego:

Niewystarczająca skuteczność hamulca koła podwozia głównego (niewłaściwa regulacja) dla eksploatacji szybowca na lądowisku górskim o dużym kącie pochylenia stoku.

Okolicznością sprzyjającą zdarzeniu była pokryta rosą trawa co zmniejszyło współczynnik tarcia koła o nawierzchnię lądowiska.

Komentarz: wykonując loty na szybowiskach górskich, o dużym kącie nachylenia pasa lądowania, na szybowcu SZD 50-3 „Puchacz", należy pamiętać o nieergonomicznym rozdzieleniu dźwigni sterowania hamulcami aerodynamicznymi oraz cięgłem zaciągającym hamulec koła głównego. Obydwa organy sterowania obsługiwane są lewą ręką, a zaciągnięcie hamulca na koło wymaga puszczenia dźwigni hamulca aerodynamicznego w końcowej fazie dobiegu i zaciągnięcia hamulca na koło niezwłocznie w momencie zatrzymania. Jeżeli czynność ta zostanie opóźniona i szybowiec po zatrzymaniu zacznie się staczać w dół zbocza, skuteczność hamulca na koło może okazać się niewystarczająca do jego zatrzymania.

Podjęte przez zarządzającego szybowiskiem **działania profilaktyczne**:

Po zdarzeniu przeprowadzono odprawę z personelem wykonującym loty na lądowisku w Bezmiechowej, zwracając szczególną uwagę na bezpieczeństwo lotów w terenie górzystym i specyfikę lądowiska.

Komisja nie formułowała **zaleceń dotyczących bezpieczeństwa**.

Nadzorujący badanie

dr inż. Maciej Lasek: *podpis na oryginale*